

Vec C-294/19

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

10. apríl 2019

Vnútroštátny súd:

Curtea de Apel Constanța

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

27. marec 2019

Odvolateľka – žalovaná v prvom stupni:

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean
Tulcea

Odporkyňa – žalobkyňa v prvom stupni:

SC Piscicola Tulcea SA

Predmet konania vo veci samej

Odvolanie proti občianskoprávnemu rozsudku, ktorý 1. februára 2018 vyhlásil Tribunalul Tulcea (Vyšší súd Tulcea, Rumunsko), pričom ním vyhovel žalobe, ktorú podala žalobkyňa v prvom stupni s cieľom dosiahnuť zrušenie rozhodnutí o nepriznaní finančnej podpory a zápisníc o zistení nezrovnalostí a stanovení pohľadávok štátu, vyhotovených v súvislosti s hospodárskymi rokmi 2007 až 2014, ako aj rozhodnutí o odvolaniach podaných v správnom konaní, a napadnuté akty zrušil.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Curtea de Apel Constanța (Odvolací súd v Constanța, Rumunsko) žiada na základe článku 267 ZFEÚ o výklad článku 2 a článku 34 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009 a článku 2 nariadenia Komisie (ES) č. 1120/2009 z 29. októbra 2009.

Prejudiciálna otázka

Majú sa ustanovenia článku 2 a článku 34 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1782/2003, a tiež ustanovenia článku 2 nariadenia Komisie (ES) č. 1120/2009 z 29. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie režimu jednotnej platby ustanoveného v hlave III nariadenia Rady (ES) č. 73/2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov, vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá za podmienok, aké nastali vo veci samej, vylučuje právo poľnohospodára na získanie príslušných príspevkov z dôvodu, že akvakultúrne zariadenia, ktoré využíva ako ornú pôdu, nepredstavujú „poľnohospodársku plochu“ podľa článku 2 nariadenia č. 1120/2009, keďže v súlade s článkom 34 ods. 2 nariadenia (ES) č. 73/2009 sa nepovažujú za pôdu, na ktorú možno poskytnúť príspevok?

Uvedené ustanovenia práva Únie

Článok 2 písm. c) a h) a článok 34 ods. 1 a 2 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej

podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1782/2003

Článok 2 písm. a) nariadenia Komisie (ES) č. 1120/2009 z 29. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie režimu jednotnej platby ustanoveného v hlave III nariadenia Rady (ES) č. 73/2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov.

Uvedené vnútroštátne predpisy

Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 125/2006 pentru aprobarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare, care se acordă în agricultură începând cu anul 2007, și pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1043 din 29 decembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare (aduse prin Legea nr. 139/2007 și Ordonanța Guvernului nr. 16/2009), aplicabilă pentru anii 2007-2014 [mimoriadne nariadenie vlády č. 125/2006 o schválení režimov priamych platieb a doplnkových vnútroštátnych priamych platieb určených pre oblasť poľnohospodárstva od roku 2007 a o zmene a doplnení článku 2 zákona č. 36/1991 o poľnohospodárskych spoločnostiach a iných formách združení v poľnohospodárstve uverejnené v Monitorul Oficial al României (Zbierka zákonov Rumunska), časť I, č. 1043 z 29. decembra 2006 v znení neskorších predpisov (zákona č. 139/2007 a nariadenia vlády č. 16/2009) vzťahujúcom sa na roky 2007-2014].

Článok 5

(1) Režim jednotnej platby na plochu spočíva v poskytnutí jednotnej sumy za hektár, ktorá sa vypláca raz ročne a nezávisí od celkovej produkcie.

(2) Za financovanie platieb realizovaných v rámci režimu jednotnej platby na plochu ručí Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPFZ).

(3) Poľnohospodárska plocha, na ktorú možno poskytnúť podporu, môže zahŕňať tieto kategórie využitia:

a) orná pôda – t. j. pôda obrábaná na pestovanie obilnín na výrobu obilia, pestovanie strukovínových rastlín, technických plodín, zemiakov, cukrovej repy, kŕmnych okopanín a kapustovej zeleniny, čerstvej zeleniny a strukovín, melónov a jahôd, kvetov a okrasných rastlín, krmovín, rastlín na osivá a sadeníc na predaj, iných rastlín pestovaných na ornej pôde, vrátane pôdy využívanej na pestovanie

v skleníkoch a fotovoltaiických skleníkoch a pôdy ležiacej ľadom, ktorá sa však udržiava v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave...

Článok 7

(1) Platby v rámci režimov jednotnej platby na plochu možno poskytnúť iba žiadateľom, ktorí sú zapísaní v Registrul fermierilor (Register poľnohospodárov), ktorý vedie Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (Poľnohospodárska platobná a intervenčná agentúra, Rumunsko) (APIA) a ktorí v stanovenej lehote podajú žiadosť o platbu a spĺňajú tieto podmienky:

a) využívajú poľnohospodársku pôdu s rozlohou najmenej 1 ha, pričom plocha poľnohospodárskeho pozemku je aspoň 0,3 ha...;

...

f) predložia potrebné dokumenty preukazujúce užívacie právo a môžu preukázať, že užívajú pozemok, v súvislosti s ktorým podali žiadosť;

...

(3) Režimy priamych platieb na plochu podľa článku 2 písm. a), b), d) a e) sa vzťahujú na pôdu evidovanú v Sistemul de identificare a parcelelor agricole (identifikačný systém poľnohospodárskych pozemkov), ktorý je referenčným systémom v rámci postupu kontroly a poskytovania platieb.

(4) Poľnohospodári môžu podať žiadosť o zmenu plôch evidovaných v identifikačnom systéme poľnohospodárskych pozemkov na [APIA] až do uplynutia lehoty na podanie žiadostí o platbu. Žiadosti podané po uvedenom termíne sa spracujú v priebehu nasledujúceho roka. Žiadosti o zmenu sa vybavujú až po tom, čo ich [APIA] preskúma.

(5) Dokumenty preukazujúce užívacie právo a doklady, z ktorých je zrejmé užívanie poľnohospodárskej pôdy, sa určujú vyhláškou ministra pôdohospodárstva, lesníctva a rozvoja, a podávajú sa na žiadosť zástupcom Poľnohospodárskej platobnej a intervenčnej agentúry.

...

Legea nr. 18/1991 – Legea fondului funciar, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările și completările ulterioare (forma în vigoare la data de 15 mai 2014, data cererii de plată depusă de reclamantă pentru campania 2014) (zákon č. 18/1991 o vlastníctve pozemkov, opätovne uverejnený v Zbierke zákonov Rumunska, časť I, č. 1 z 5. januára 1998 v znení neskorších predpisov) (znenie platné k 15. máju 2014, t. j. ku dňu podania žiadosti o platbu, ktorú žalobkyňa v prvom stupni predložila za hospodársky rok 2014):

Článok 2

V závislosti od účelu využitia sa pozemky delia nasledujúcim spôsobom:

a) poľnohospodárska pôda, t. j. úrodná poľnohospodárska pôda – orná pôda, vinice, ovocné sady, vinohradnícke škôlky, stromové rastliny, chmeľnice a morušovníky, pasienky, trávnaté plochy, skleníky, fotovoltaické skleníky, osivové a iné podobné lôžka –, pôda s vegetáciou mladiny, pokiaľ nie je súčasťou lesných operácií (lesnícke spoločnosti), zalesnené pasienky, pôda, na ktorej stoja poľnohospodárske chovateľské stavby a zariadenia, akvakultúrne zariadenia a zariadenia na zlepšenie pôdy, komunikácie vidieckej cestnej siete – vidiecke/poľnohospodárske cesty a prístupové cesty medzi pozemkami (drumuri tehnologice și de exploatare agricolă), skladovacie plošiny a priestory určené na poľnohospodársku výrobu a neúrodná pôda, ktorú možno využívať na poľnohospodársku výrobu;

...

c) trvalo zaplavená pôda, t. j. menšie vodné toky, povodia jazier na maximálnej úrovni ich kapacity, dno vnútorných morských vôd a pobrežných vôd;

...

Normele tehnice pentru introducerea cadastrului general, aprobate prin Ordinul ministrului administrației publice nr. 534/2001 publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 744 din 21 noiembrie 2001 (Technické pravidlá pre zavedenie všeobecného registra, schválené uznesením ministra verejnej správy č. 534/2001, uverejnené v Zbierke zákonov Rumunska, časť I, č. 744 z 21. novembra 2001).

7. Kritériá klasifikácie pozemkov podľa účelu využitia

...

7.2. Poľnohospodárske pozemky

7.2.1. Do kategórie poľnohospodárskych pozemkov patria: orná pôda, vinice, ovocné sady, vinohradnícke škôlky, stromové rastliny, chmeľnice a morušovníky, pasienky, trávnaté plochy, skleníky, fotovoltaické skleníky, osivové lôžka, pôda s vegetáciou mladiny, pokiaľ nie je súčasťou lesných operácií (lesnícke spoločnosti), zalesnené pasienky, pôda, na ktorej stoja poľnohospodárske chovateľské stavby a stavby na zlepšenie pôdy, akvakultúrne zariadenia, komunikácie vidieckej cestnej siete – vidiecke/poľnohospodárske cesty a sklady.

...

8. Kritériá klasifikácie a vymedzenia kategórií využitia pôdy a stavieb

8.1. Všeobecné ustanovenia

8.1.1. Kategória využitia pôdy, ktorá sa určuje individuálne prostredníctvom pridelenia kódu, predstavuje jednu z vlastností pozemku. Zápis tejto kategórie v technickej časti všeobecného katastra spolu s ostatnými vlastnosťami pozemku je potrebný jednak na účely vyhotovenia katastrálnej evidencie, jednak na účely stanovenia daňového zaťaženia nehnuteľností. Všeobecný kataster neobsahuje záznam o podkategórii využitia pozemku.

8.1.2. Každý z uvedených 5 účelov využitia pozemku môže zahŕňať prevládajúce kategórie využitia, ktoré zaberajú väčšinu plochy pozemku, ako aj kategórie zaberajúce menšiu časť pozemku. ...

8.2. Kritériá vymedzenia kategórií využitia pôdy

8.2.1. Orná pôda (A). Do tejto kategórie patrí pôda, ktorá sa obrába každý rok alebo každých niekoľko rokov (2 až 6 rokov) a na ktorej sa pestujú ročné alebo viacročné rastliny, ako napríklad: obilniny, strukoviny, olejniny, textilné a priemyselné rastliny, liečivé a aromatické rastliny, krmoviny, zelenina atď. Orná pôda ako kategória využitia pôdy zahŕňa: ornú pôdu vo vlastnom slova zmysle, obrábané lúky, zeleninové záhrady, ryžové polia, skleníky, fotovoltaické skleníky a osivové lôžka, jahodové polia, iné viacročné plodiny.

...

8.2.7. Pôda s vodnými plochami a vodné plochy s trstinovou vegetáciou. Do tejto kategórie patrí trvalo zaplavená pôda, ako aj dočasne zaplavená pôda, ktorú po ústupe vody nemožno využiť iným spôsobom.

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Žalobkyňa v prvom stupni je rumunská právnická osoba, ktorá sa v období rokov 2007 až 2014 zaoberala prevažne akvakultúrou v sladkých vodách, pričom jej vedľajšia činnosť zahŕňala aj pestovanie obilnín (výlučne ryže), strukovín a olejní. Od roku 2014 bolo hlavnou činnosťou spoločnosti pestovanie obilnín (výlučne ryže), strukovín a olejní, pričom jej vedľajšia činnosť zahŕňala aj sladkovodný rybolov, morskú akvakultúru a spracovanie a konzervovanie rýb, kôrovcov a mäkkýšov.
- 2 Na základe 5 koncesných zmlúv, ktoré žalobkyňa v prvom stupni uzatvorila v rokoch 2004, 2005 a 2010 s Consiliul Județean Tulcea (Župná rada Tulcea, Rumunsko), táto spoločnosť využíva plochu s celkovou rozlohou 1 888 ha, pričom ide o pôdu nachádzajúcu sa v Rezervația Biosferei Delta Dunării – Amenajările piscicole Rusca și Litcov (Biosférická rezervácia Delta Dunaja – akvakultúrne zariadenia Rusca e Litcov).
- 3 Z obsahu koncesných zmlúv vyplýva, že predmetom zmluvy je právo koncesionára využívať pôdu „na účely akvakultúry“, v dodatkoch k zmluve z rokov 2004 a 2005 sa však zmluvné strany dohodli na úprave pôvodnej ceny

koncesie, a to z dôvodu skutočnosti, že „v rámci programov striedania a rotácie plodín akvakultúry, ktoré sú nevyhnutné vzhľadom na technológiu akvakultúry alebo mimo týchto programov, sa pôda v akvakultúrnych zariadeniach využíva ako poľnohospodárska pôda“. Dodatkom k zmluve z roku 2010 zmluvné strany obdobným spôsobom stanovili, že „na účely realizácie predmetu koncesnej zmluvy koncesionár vykoná činnosti spočívajúce v striedaní a rotácii plodín akvakultúry s cieľom mineralizovať pôdu, ako aj iné potrebné činnosti v súlade s technologickými normami akvakultúry, a to na ploche 570 ha“.

- 4 Na základe dispozičného (rozhodnutie) z 22. marca 2005 a povolenia z 22. marca 2005, ktoré vydal predseda Župnej rady Tulcea, získala žalobkyňa v prvom stupni oprávnenie na pestovanie poľnohospodárskych plodín v zariadení Rusca.
- 5 Zápisnice o kontrole, ktoré v rokoch 2008 a 2009 vyhotovila Župná rada Tulcea, potvrdzujú skutočnosť, že pôda, ktorá bola predmetom koncesie, sa v prípade, že nebola neúrodná alebo nevyužívaná z dôvodu nadmernej vlhkosti, využívala výlučne na poľnohospodársku činnosť, pričom nijaká jej časť sa nevyužívala na akvakultúru.
- 6 V hospodárskych rokoch 2007 až 2014 podala žalobkyňa v prvom stupni žiadosť o platbu v režimoch podpory na plochu za príslušné roky, a to pokiaľ išlo o plochu od 899,12 ha do 1500,49 ha, pričom v roku 2007 požiadala o podporu v rámci SAPS (režim jednotnej platby na plochu) a PNDC1 (Schema de plată națională directă complementară – režim doplnkových vnútroštátnych priamych platieb) (pestovanie na ornej pôde) a v rokoch 2008 až 2014 v rámci režimov SAPS, PNDC1 (pestovanie na ornej pôde) a ZSD (zonă semnificativ defavorizată – významne znevýhodnená oblasť).
- 7 Na podporu každej žiadosti podanej v rokoch 2007 až 2014 priložila žalobkyňa v prvom stupni dokumenty preukazujúce užívacie právo k ploche/využívanie plochy, ktorej sa žiadosť o podporu týkala, čiže koncesné zmluvy s doplnkami, ako aj osvedčenie vydané príslušným samosprávnym orgánom územnosprávneho celku, na území ktorého sa dotknutá pôda nachádza, v ktorej sa uvádza, že tieto pozemky sú evidované v Registrul agricol (poľnohospodársky register) daného samosprávneho orgánu ako poľnohospodárska pôda, pričom v súvislosti s hospodárskym rokom 2013 priložila navyše oznámenie Direcția pentru Agricultură Tulcea (odbor pre poľnohospodárstvo Tulcea) týkajúce sa stanoviska vo veci dočasnej zmeny kategórie využívania plochy s rozlohou 570 ha v rámci Amenajarea Piscicolă Litcov (akvakultúrne zariadenie Litcov), ktoré žalobkyňa v prvom stupni využíva na základe zmluvy č. 400/07.12.2010, a to z akvakultúrneho zariadenia na ornú pôdu, ako aj žiadosť adresovanú žalovanej v prvom stupni, ktorou dotknutá spoločnosť požiadala o zmenu kategórie využívania pôdy v Amenajarea Piscicole Litcov na ornú pôdu, a pokiaľ išlo o hospodársky rok 2014, oznámenie Župnej rady Tulcea, v ktorom tento orgán uvádza, že pôda, na ktorej ležia akvakultúrne zariadenia so zmeneným účelom, nepatrí do jeho správnej pôsobnosti a že v súvislosti s týmito akvakultúrnymi

zariadeniami sa predpokladalo iba striedanie a rotácia poľnohospodárskych plodín v súlade so špecifickou technológiou jednotlivých zariadení.

- 8 V súvislosti s každým hospodárskym rokom v období rokov 2007 až 2014 vydala žalovaná v prvom stupni v príslušnom nasledujúcom roku rozhodnutia o poskytnutí platieb v rámci režimov podpory na plochu.
- 9 V roku 2009 vykonala žalovaná v prvom stupni kontrolu v teréne, ktorá odhalila nezrovnalosti týkajúce sa skutočnosti, že v roku 2007 žalobkyňa v prvom stupni nesprávne deklarovala neobrábaný pozemok s nepodstatnou rozlohou (80,56 ha). Pokiaľ išlo o hospodárske roky 2010 až 2014, príslušný orgán konštatoval na základe vizuálnej kontroly vykonanej pred schválením žiadostí o platbu úplnosť a platnosť podaných žiadostí.
- 10 Pokiaľ išlo o hospodársky rok 2015, žalovaná v prvom stupni nevyhovela žiadosti o platbu, pretože vnútroštátny právny predpis (článok III zákona č. 122/2014) stanovil, že „s účinnosťou od 15. septembra 2014 sa poľnohospodárska podpora nebude viac poskytovať na pôdu týkajúcu sa predchádzajúcich akvakultúrnych zariadení nachádzajúcich sa v Biosférickej rezervácii Delta Dunaja“.
- 11 Tribunalul Tulcea (Vyšší súd Tulcea) ako súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne v prvom stupni zrušiť rozhodnutie, ktorým žalovaný správny orgán rozhodol o neposkytnutí priamych platieb za rok 2015, Curtea de Apel Constanța (Odvolací súd v Constanța) však právoplatným rozhodnutím z 31. októbra 2016 vyhovel návrhu žalobkyne v prvom stupni a žalovanej v prvom stupni nariadil, aby prijala rozhodnutie o poskytnutí platieb v rámci režimov podpory na plochu – hospodársky rok 2015, pričom okrem iného odkázal na vymedzenia pojmov „poľnohospodárska činnosť“, „poľnohospodárske výrobky“ a „orná pôda“ podľa nariadenia č. 1307/2013.
- 12 V období od 27. októbra 2015 do 13. apríla 2016 vykonala APIA – Direcția Antifraudă și Control Intern (odbor pre boj proti podvodom a vnútornú kontrolu) v úrade žalovanej v prvom stupni kontrolu dokladov týkajúcu sa podmienok poskytovania finančnej podpory na plochu žalobkyni v prvom stupni v hospodárskych rokoch 2007 až 2014, a to na základe podnetu Direcția Națională Anticorupție (Národné riaditeľstvo pre boj proti korupcii, Rumunsko). Kontrolný orgán dospel k záveru, že žalobkyňa v prvom stupni nespĺňala podmienky oprávnenosti na získanie priamych platieb, keďže ňou predložené dokumenty síce preukazujú využívanie pôdy na poľnohospodárske účely, nepreukazujú však aj zmenu kategórie využitia akvakultúrnych zariadení na úrodnú poľnohospodársku/ornú pôdu (s výnimkou predbežného stanoviska za hospodársky rok 2013 týkajúceho sa akvakultúrneho zariadenia Litcov). Na pôdu zaradenú do kategórie „akvakultúrne zariadenia“ nemožno poskytnúť finančnú podporu na plochu, pretože podľa vnútroštátnej právnej úpravy nepatrí do kategórie „úrodná poľnohospodárska pôda“.

- 13 V nadväznosti na uvedení kontrolu žalovaná v prvom stupni opätovne preskúmala žiadosti o platbu podané za hospodárske roky 2007 až 2014, pričom 20. mája 2016 vydala rozhodnutia, ktorými zamietla žiadosti o platbu v režimoch podpory za každý z uvedených hospodárskych rokov a ktorými určila výšku platieb, ktoré bola žalobkyňa v prvom stupni povinná vrátiť. Dňa 23. decembra 2016 sa vo vzťahu ku každému hospodárskemu roku z obdobia 2007 až 2014 vydali zápisnice o zistení nezrovnalostí a stanovení dlhu voči štátnej pokladnici, v ktorých príslušný orgán konštatoval, že žalobkyňa v prvom stupni prijala v uvedených hospodárskych rokoch neoprávnené platby a stanovil výšku pohľadávky štátu.
- 14 Odvolania, ktoré žalobkyňa v prvom stupni podala v správnom konaní proti rozhodnutiam o nepriznaní finančnej podpory a proti zápisniciam o zistení nezrovnalostí a o stanovení pohľadávok štátu, boli zamietnuté.
- 15 Žalobou podanou 15. marca 2017 na Tribunalul Tulcea ako súd prvej inštancie žalobkyňa v prvom stupni navrhla zrušiť rozhodnutia o nepriznaní finančnej podpory a zápisnice o zistení nezrovnalostí a stanovení pohľadávok štátu, vyhotovené v súvislosti s hospodárskymi rokmi 2007 až 2014, ako aj rozhodnutia o odvolaniach podaných v správnom konaní.
- 16 Na podporu svojej žaloby uviedla žalobkyňa v prvom stupni tri žalobné dôvody vychádzajúce: i) z ustanovení článku 80 ods. 3 nariadenia č. 1122/2009, na základe ktorých žalobkyňa v prvom stupni podľa svojho názoru nemôže byť povinná predmetné platby vrátiť, ak sa chyby dopustil príslušný orgán, ii) zo zániku práva žiadať o vrátenie platby v dôsledku preklúzie podľa článku 80 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1122/2009, keďže rozhodnutia ukladajúce povinnosť vrátiť platby sa vydali po uplynutí 12 mesiacov od realizácie platieb v prospech žalobkyne v prvom stupni a iii) zo splnenia všetkých podmienok oprávnenosti platieb podľa OUG č. 125/2006, ako aj z priameho uplatnenia predpisov práva Únie v tejto oblasti.
- 17 Pokiaľ ide o žalobný dôvod uvedený ako posledný, žalobkyňa v prvom stupni podľa svojho tvrdenia spĺňala podmienku využívania poľnohospodárskej pôdy stanovenú v článku 7 ods. 1 OUG č. 125/2006, pričom tiež uviedla, že v dôsledku využívania tejto pôdy na účely pestovania poľnohospodárskych výrobkov sa na dotknutú pôdu vzťahovala kategória orná pôda v súlade s vymedzením tohto pojmu v článku 5 ods. 3 písm. a) OUG č. 125/2006.
- 18 V rámci uvedeného žalobného dôvodu žalobkyňa v prvom stupni poznamenala, že v prejednávanej veci je potrebné priamo a prednostne uplatniť právo Únie, konkrétne článok 34 ods. 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 73/2009, ako aj konštatovať skutočnosť, že pôda využívaná žalobkyňou v prvom stupni zodpovedá na základe uvedeného ustanovenia pojmu „hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu“ podľa predmetného nariadenia.
- 19 Žalovaná v prvom stupni navrhla žalobu zamietnuť, pričom predovšetkým uviedla, že predmetné platby boli vyplatené na základe žiadosti žalobkyne

v prvom stupni, a nie na základe vlastného pochybenia žalovanej. Ďalej žalovaná v prvom stupni poznamenala, že doklady predložené žalobkyňou v prvom stupni síce preukazujú využívanie pôdy na poľnohospodárske účely, nie však aj zmenu kategórie využitia tejto pôdy, ktorou je ďalej akvakultúrne zariadenie, s tým dôsledkom, že sporná plocha nespĺňa podmienky oprávnenosti podľa OUG. č. 125/2006 a nemožno na ňu čerpať priame platby.

- 20 Rozsudkom z 1. februára 2018 Tribunalul Tulcea (Vyšší súd Tulcea) podanej žalobe vyhovel a zrušil napadnuté akty.
- 21 Uvedený súd sa zaoberal výlučne uplatniteľnosťou článku 80 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1122/2009, pričom usúdil, že na prejednávajúcu vec sa vzťahujú ustanovenia práva Únie vylučujúce povinnosť vrátiť platby, ktoré sa vykonali v dôsledku pochybenia príslušného orgánu.
- 22 Podľa názoru prvostupňového súdu je nesporné, že ku všetkým žiadostiam o platbu žalobkyňa v prvom stupni priložila koncesné zmluvy a osvedčenie vydané príslušným samosprávnym orgánom územnosprávneho celku, na území ktorého sa pôda, ktorá je predmetom koncesie, nachádza, týkajúce sa zápisu poľnohospodára v poľnohospodárskom registri daného samosprávneho orgánu s uvedením plôch, ktoré sú predmetom koncesie, ako aj to, že z obsahu koncesných zmlúv jednoznačne vyplýva, že na pôde, ktorej sa koncesia týka (a pre ktorú sa žiada podpora), leží akvakultúrne zariadenie, ktoré bola žalobkyňa v prvom stupni povinná využívať na účely akvakultúry.
- 23 V tomto kontexte nie je nesúlad, na základe ktorého sa nariadilo vrátenie finančných prostriedkov pôvodne priznaných žalobkyni v prvom stupni, dôsledkom nedbanlivosti tejto spoločnosti alebo úmyselného konania. Naopak, prostredníctvom dokladov priložených k žiadostiam o platbu žalobkyňa v prvom stupni predložila konkrétne a dostatočné informácie o skutočnostiach relevantných na účely overenia podmienok oprávnenosti na poskytnutie pomoci a okrem toho v súvislosti s hospodárskymi rokmi 2008 a 2009 sa po administratívnych kontrolách uskutočnili aj kontroly v teréne, pričom kontrolné orgány dospeli k záveru, že podmienky oprávnenosti boli v daných prípadoch splnené. Ak by sa pripustila myšlienka, že akvakultúrne zariadenie nemožno zaradiť do kategórie využitia orná pôda tak, ako uvádza žalovaná v prvom stupni, bolo by nepochybné, že platby pôvodne priznané žalobkyni v prvom stupni sú výsledkom pochybenia, ktorého sa dopustili zamestnanci žalovanej v prvom stupni.
- 24 Nemožno predpokladať, že žalobkyňa v prvom stupni by mala byť oboznámená so skutočnosťou, že za predmetnú pôdu nemôže čerpať priame platby, vzhľadom na to, že aj samotná žalovaná v prvom stupni, t.j. orgán zodpovedný za vykonávanie kontrol týkajúcich sa splnenia podmienok oprávnenosti, zastávala sedem rokov názor, že žalobkyňa v prvom stupni bola oprávnená čerpať priame platby na plochu v súvislosti s pôdou, ktorá bola predmetom koncesie.

- 25 Na druhej strane skúmané rozhodnutia sú nezákonné aj s ohľadom na skutočnosť, že žalovaná v prvom stupni uložila žalobkyni v prvom stupni povinnosť vrátiť poskytnuté finančné prostriedky po uplynutí lehoty jedného roka odo dňa vykonania platby, ktorá sa stanovuje v článku 80 ods. 3 nariadenia č. 1122/2009.
- 26 Dňa 29. marca 2018 podala odvolateľka – žalovaná v prvom stupni voči žalobkyni v prvom stupni – odporkyne v odvolaní odvolanie na Curtea de Apel Constanța – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal (Odvolací súd v Constanța, druhý občianskoprávny senát pre správne a daňové spory) proti občianskoprávnemu rozsudku, ktorý 1. februára 2018 vyhlásil Tribunalul Tulcea (Vyšší súd Tulcea), ktorým navrhla zmeniť napadnutý rozsudok v plnom rozsahu a žalobu [podanú v prvom stupni] zamietnuť.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 27 Žalovaná v prvom stupni navrhla vnútroštátnemu súdu, aby Súdneho dvoru položil prejudiciálnu otázku uvedenú vyššie.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 28 Hoci sa prvostupňový súd vyjadril iba k uplatniteľnosti článku 80 ods. 3 nariadenia č. 1122/2009, podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné preskúmať aj právo odporkyne – žalobkyne v prvom stupni využívať režimy podpory na plochu za roky 2007 až 2014, pričom uplatniteľnosť článku 80 ods. 3 nariadenia č. 1122/2009 sa preskúma iba v rozsahu, v akom sa potvrdí, že predmetné príspevky boli vyplatené neoprávnene, pretože na využívanú pôdu ich nebolo možné poskytnúť.
- 29 Podľa vnútroštátneho práva sa pôda v závislosti od účelu jej využívania delí na 5 veľkých kategórií: poľnohospodárska pôda (TDA): orná pôda, vinice, ovocné sady, vinohradnícke škôlky, stromové rastliny, chmeľnice a morušovníky, pasienky, trávnaté plochy, skleníky, fotovoltaické skleníky, osivové lôžka, pôda s vegetáciou mladiny, pokiaľ nie je súčasťou lesných operácií (lesnícke spoločnosti), zalesnené pasienky, pôda, na ktorej stoja poľnohospodárske chovateľské stavby a stavby na zlepšenie pôdy, akvakultúrne zariadenia, komunikácie vidieckej cestnej siete – vidiecke/poľnohospodárske cesty a sklady; lesy (TDF); trvalo zaplavená pôda (TDH); mestská pôda (TDI); pôda určená na osobitné účely (TDS).
- 30 Každý z uvedených 5 účelov využívania pozemkov môže zahŕňať prevládajúce kategórie využitia, ktoré zaberajú väčšinu plochy pozemku, ako aj kategórie zaberajúce menšiu časť pozemku. Napríklad v rámci skupiny poľnohospodárska pôda sú prevládajúcimi kategóriami využitia: orná pôda, vinice, ovocné sady, trávnaté plochy a pasienky, menšiu časť však zaberajú aj stavby, vodné plochy atď.

- 31 Účel a kategória využitia predstavujú vlastnosti pôdy, ktoré sa v súvislosti s nehnuteľnosťami povinne zvereňujú prostredníctvom zápisu do katastrálneho registra, ktorý obsahuje opis nehnuteľností a údaje týkajúce sa vecných práv k nehnuteľnostiam, osobných práv, právnych úkonov, iných právnych skutočností alebo právnych vzťahov súvisiacich s nehnuteľnosťou. Zmena účelu alebo kategórie využitia vyžaduje uskutočniť niektoré kroky a získať niekoľko predbežných stanovísk, ako aj oznámiť potrebné údaje týkajúce sa dodatočne uskutočnenej zmeny v registri katastra nehnuteľností.
- 32 Technické pravidlá pre zavedenie všeobecného registra upravujú týchto 10 kategórii využitia pôdy: orná pôda (A), pasienky (P), trávnaté plochy (F), vinice (V), ovocné sady (L), lesy a iná lesná pôda, pôda s vodnými plochami a vodné plochy s trstinovou vegetáciou, cestné (DR) a železničné (CF) komunikácie, pôda, ktorú zaberajú stavby a nádvoria (CC), znehodnotená a neúrodná pôda (N).
- 33 Zo znenia technických pravidiel je zrejmé, že hoci akvakultúrne zariadenie patrí do kategórie poľnohospodárskej pôdy, nezdá sa, že by sa ďalej identifikovalo prostredníctvom osobitnej kategórie využitia v rámci kategórií uvedených a vymedzených v bode 8.2 týchto pravidiel. V každom prípade sa v technických pravidlách uvádza, že do kategórie využitia „pôda s vodnými plochami a vodné plochy s tretinovou vegetáciou“ patrí trvalo zaplavená pôda, ako aj dočasne zaplavená pôda, ktorú po ústupe vody nemožno využiť iným spôsobom.
- 34 V prejednávanej veci však ani odporkyňa – žalobkyňa v prvom stupni netvrdí, že využívaná pôda sa zapísala do katastrálneho registra v rámci kategórie „orná pôda“ alebo inej kategórie využitia, ktorá by v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou zakladala v jej prospech právo na prístup k režimom jednotnej platby, alebo že by vykonala kroky potrebné pre zmenu kategórie využitia na ornú pôdu. Žalobkyňa v prvom stupni však poukazuje na to, že relevantnou skutočnosťou je reálne využitie pôdy, ktorá je predmetom koncesie, ako ornej pôdy, a to s ohľadom na skutočnosť, že zadávateľ koncesie jej udelil súhlas s využitím pôdy na iné účely než účely pôvodne stanovené v koncesnej zmluve.
- 35 Je potrebné zdôrazniť, že vnútroštátny predpis (OUG č. 125/2006) výslovne nestanovuje povinnosť zapísať poľnohospodársku plochu do katastrálneho registra s uvedením kategórie využitia, na základe ktorej by sa táto plocha kvalifikovala ako plocha, na ktorú možno poskytnúť podporu, ani skutočnosť, že zápis inej kategórie využitia do katastrálneho registra by vylučoval oprávnenosť dotknutej poľnohospodárskej plochy na poskytnutie príspevku, bez ohľadu na to, či sa táto poľnohospodárska plocha reálne využíva napríklad ako orná pôda alebo trvalé trávnaté plochy. Uvedené skutočnosti sú však dôvodom, pre ktorý žalovaná v prvom stupni vyhotovila akty napadnuté v prvom stupni konania.
- 36 Vnútroštátna judikatúra priznala v prípadoch rozporu medzi reálnym využívaním pôdy a kategóriou využitia zapísanou v katastrálnom registri alebo v aktoch osvedčujúcich užívacie právo prednosť kategórii využitia zapísanej v katastri

alebo aktoch preukazujúcich užívacie právo, pričom spôsob reálneho využívania pôdy považovali príslušné vnútroštátne súdy za irelevantný.

- 37 Vnútroštátny súd je v prejednávanej veci súdom poslednej inštancie, pričom v súvislosti s diskutovanou skutočnosťou zastáva názor, že je povinný položiť Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnu otázku týkajúcu sa zlučiteľnosti vnútroštátnych predpisov s ustanoveniami práva Únie, t.j. Súdny dvor má vysvetliť, či je potrebné zohľadňovať výlučne spôsob, akým poľnohospodár reálne využíva dotknuté plochy, alebo naopak, či je potrebné brať ohľad na vlastnosti dotknutých plôch, tak ako vyplývajú z povinne zverejňovaných aktov týkajúcich sa nehnuteľností alebo z dokladov, ktorými poľnohospodár preukazuje užívacie právo vo vzťahu k pôde, v súvislosti s ktorou podal žiadosť o platbu, a na súlad využívania pôdy s uvedenými vlastnosťami.
- 38 S odkazom na rozsudky Súdneho dvora vo veciach Wree (C-422/13) a Demmer (C-684/13), podľa ktorých je na účely kvalifikácie plôch ako plôch, na ktoré možno poskytnúť podporu, relevantné skutočné využívanie spornej pôdy, vnútroštátny súd poznamenáva, že z týchto dvoch rozsudkov nevyplýva, že by skutočné využívanie predmetnej pôdy v daných prípadoch odporovalo účelu alebo kategórii využitia dotknutej plochy podľa katastra, pričom z tohto dôvodu dospel vnútroštátny súd k záveru, že v prejednávanej veci nemôže uplatniť tzv. teóriu „*acte clair*“ a že odpoveď na prejudiciálnu otázku nemožno jasne odvodiť z judikatúry Súdneho dvora, pričom nemôže ani konštatovať, že by v danej veci neexistovali dôvodné pochybnosti.